

Melchior Ditiuś/Diciuś

[nauczyciel](#)

[uczeń](#), [jezuita](#), [guwerner](#)

Ur. 0.0.1551, Poznań

Zm. 28.4.1628, Jarosław

Dane rodziców

Brak danych.

Wychowanie i wykształcenie

Od 1576 roku studiował [teologię](#) w [Collegium Romanum](#) w [Rzymie](#) (1576-1579). Do [zakonu jezuickiego](#) wstąpił 1 czerwca 1568 roku w [Wiedniu](#), pierwsze śluby zakonne złożył w [Pradze](#) 6 stycznia 1569 roku, na księdza wyświęcony w [Rzymie](#) 13 czerwca 1579 roku.

Etapy kariery dot. edukacji

Początkowo nauczał w klasach gramatycznych w [kolegium jezuickim](#) w [Pradze](#) (1570-1571), a potem w 1571 roku objaśniał listy apostołskie w niższych klasach [kolegium jezuickiego](#) w [Wilnie](#). Był [rektorem kolegium jezuickiego](#) w [Pułtusku](#) (1583-1587) i [Nieświeżu](#) (1597-1602). Związał się potem z dworem Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła "Sierotki" jako [nauczyciel](#) i wychowawca jego synów. W 1604 roku wyruszył z synami "Sierotki" - Janem Jerzym, Albrychtem Władysławem i Krzysztofem Mikołajem jako kierownik ich edukacji na studia zagraniczne. Trasa ich [podróży](#) wiodła przez [Warszawę](#), [Poznań](#), [Wrocław](#), Świdnicę, [Pragę](#) i [Ratyzbone](#). Dnia 5 marca 1604 roku dotarli do [Augsburga](#) i młodzi Radziwiłłowie rozpoczęli nauki w tamtejszym [kolegium jezuickim](#). Ditiuś czuwał nad postępami w edukacji podopiecznych i regularnie informował ich ojca o postępach synów. Wyszukiwał podopiecznym nauczycieli prawa i matematyki oraz układał program ich nauczania. Wpływał także na katolickie wychowanie Radziwiłłów, nie dopuszczając do ich towarzystwa różnowierców, a nawet mieszczan. Razem z podopiecznymi Ditiuś odwiedził także [Monachium](#), [Ingolstadt](#), [Dillingen](#) i [Friedberg](#). W 1605 roku poprosił "Sierotkę" o zwolnienie z obowiązków z powodu słabego stanu zdrowia oraz niechęci dalszej opieki nad Radziwiłłami z powodu planowanego ich wyjazdu do [Italii](#). Potem powrócił do kraju.

Był [superiorem](#) w [Warszawie](#) (1603-1604), prepozytem domu profesów w [Krakowie](#) (1607).

Fakty z życia osobistego

Żył w [XVI-XVII wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. Biblioteka Jagiellońska, Kraków, 2047, Mlechior Ditiuś/Diciuś, *Wykłady z teologii*.
2. Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa, Archiwum Radziwiłłów, dz. V, 3036, Melchior Ditiuś, *Listy Melchiora Ditiuśa do Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła, Augsburg 13 IV 1604; 30 IV 1604; 12 X 1604; 3 XII 1604; 24 II 1605; 18 III 1605; 18 VIII 1605; 13 I 1605; 12 II 1606; 7 IV 1606*.

3. Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa, Archiwum Radziwiłłów, dz. V, 403, Fryderyk Bartsch, *Listy Fryderyka Bartscha do Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła, Kraków 23 IV 1604; 21 VII 1604; 24 VIII 1604.*
4. Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa, Archiwum Radziwiłłów, dz. V, 1312, Paweł Boksza, *List Pawła Bokszy do Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła, Wilno 20 IX 1604.*
5. Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa, Archiwum Radziwiłłów 12886, Klaudiusz Rangoni, *Listy Klaudiusza Rangoniego do Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła, Kraków IV-VIII 1604.*
6. *Catalogi personarum et officiorum provinciae Austriae S. J.*, t. 1, wyd. L. Lucás, Romae, 1978.

Przedmiotowa

1. H. Gmiterek, *Związki intelektualne polsko-czeskie w okresie Odrodzenia (1526-1620)*, Lublin, 1989.
2. *Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564-1995*, oprac. L. Grzebień, Kraków, 1996.
3. M. Chachaj, *Zagraniczna edukacja Radziwiłłów*, Lublin, 1995.

